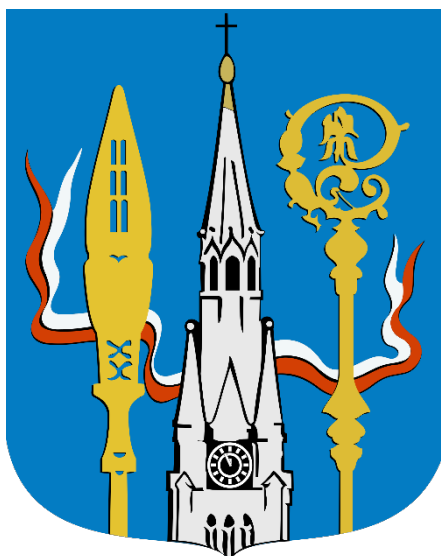

RAPORT O STANIE GMINY BRANICE ZA ROKU 2022

Branice, 31.05.2023

Na podstawie art. 28aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) Wójt Gminy Branice przedstawia niniejszym Raport o stanie Gminy Branice w roku 2022.

Gmina Branice położona jest w południowej części województwa opolskiego i pod względem administracyjnym znajduje się w obrębie powiatu Głubczyckiego. Obszar powierzchni 122 km² [12163 ha].

Od strony południowej i zachodniej granicę gminy wyznacza na większej długości koryto rzeki Opawy. Jest to równocześnie granica państwa z Czechami. Około 50% linii granicznej gminy to granica z Czechami. Od północy Gmina Branice graniczy z gminą Głubczyce i wchodzącymi w jej skład gruntami wsi Ciermięcice, Braciszów, Zubrzyce i Bogdanowice. Od wschodu natomiast sąsiaduje z gminą Kietrz następującymi sołectwami: Wojnowice, Rogożany, Chróścielów, Nasiedle, Ludmierzyce oraz Pilszcz. Wymienione gminy administracyjnie należą do powiatu Głubczyckiego.

W gminie Branice znajduje się 21 sołectw: Branice, Boboluszki, Bliszczycy, Dzbańce, Dzbańce-Osiedle, Dzierzkowice, Gródczany, Jabłonka, Jakubowice, Jędrychowie, Lewice,

Michałkowice, Niekazanice z przysiółkiem Niekazanice- Kałduny, Posucice, Turków, Uciechowice, Wiechowice, Włodzienin, Włodzienin – Kolonia, Wódka, Wysoka.

Gmina Branice położona jest w obrębie Płaskowyżu Głubczyckiego, u podnóża Sudeców. Jest to region odznaczający się urodzajnymi glebami i korzystnym klimatem, wobec czego obszar posiada strukturę typowo wiejską z dominującą gałęzią gospodarki jaką jest rolnictwo. Atutem gminy są tereny przygraniczne ciągnące się wzdłuż malowniczej doliny rzeki Opawy oraz obszary wchodzące w skład Obszaru Chronionego Krajobrazu Mokre- Lewice.

Szlaki komunikacyjne zapewniają dogodną łączność gminy z następującymi, najbliższymi, większymi miejscowościami: Racibórz, Kietrz, Głubczyce, Kędzierzyn – Koźle. Jednocześnie funkcjonują dogodne połączenia komunikacyjne z większymi przygranicznymi miejscowościami Czeskimi: Opawą i Krnovem.

Gmina Branice stanowi typową wiejską gminę rolniczą z łagodnym klimatem i bardzo dobrymi glebami. Pokrywą glebową Gminy budują gleby lessowate należące do czarnoziemów i gleb brunatnych (90,9 % to gleby bardzo dobre i dobre w klasach od I – IIIb).

Realizacja polityk, programów i strategii

W gminie obowiązywały następujące dokumenty strategiczne:

- Program Współpracy Gminy Branice z organizacjami pozarządowymi i innymi uprawnionymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2022 przyjęty uchwałą Rady Gminy Branice nr XXXV/382/21 z dnia 15 listopada 2021r.;
- Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Branice na lata 2022-2025 przyjęta Uchwałą Rady Gminy Branice Nr XXXVII/393/21 z dnia 13 grudnia 2021 r.;
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na 2022 rok przyjęty uchwałą Rady Gminy Branice Nr XLI/434/22 z dnia 21 marca 2022 r.;

- Program opieki nad zwierzętami oraz zapobieganiu bezdomności zwierząt na terenie Gminy Branice w 2022 r. przyjęty Uchwałą Rady Gminy Branice Nr XLII/444/22 z dnia 25 kwietnia 2022r.;
- Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022 – 2024 przyjęty uchwałą Rady Gminy Branice Nr XXXVII/396/21 z dnia 13 grudnia 2021 r.;
- Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2027 zatwierdzony Uchwałą Nr XLIII/445/22 Rady Gminy Branice z dnia 16 maja 2022 r.

W programie współpracy z organizacjami pozarządowymi na 2022 r. przewidziano, że głównym celem współpracy Gminy z organizacjami jest budowanie kapitału społecznego oraz partnerskich relacji między samorządem a zorganizowanymi grupami mieszkańców, które pozwolą na zaspokajanie ich potrzeb oraz przyczynią się do skutecznego i efektywnego rozwiązywania problemów lokalnych poprzez aktywność obywatelską. Przyjęto, że celami szczegółowymi współpracy są:

- 1) umacnianie w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za siebie, swoje otoczenie, wspólnotę lokalną oraz jej tradycje;
- 2) tworzenie warunków do zwiększenia aktywności społecznej mieszkańców Gminy, w szczególności wspierania wolontariatu;
- 3) budowanie społeczeństwa obywatelskiego poprzez aktywizację społeczności lokalnej oraz zwiększenie udziału mieszkańców w rozwiązywaniu lokalnych problemów;
- 4) prowadzenie nowatorskich i efektywnych działań na rzecz mieszkańców;
- 5) poprawa jakości życia poprzez pełniejsze zaspokojenie potrzeb społecznych;
- 6) pobudzanie aktywności gospodarczej mieszkańców, kształtowanie postaw sprzyjających przedsiębiorczości;
- 7) tworzenie systemowych rozwiązań, ważnych dla funkcjonowania Gminy i jej mieszkańców;
- 8) integracja podmiotów realizujących zadania publiczne.

Cele zostały osiągnięte poprzez współpracę Gminy Branice z organizacjami pozarządowymi, która miała charakter zarówno pozafinansowy jak i finansowy.

Współpraca pozafinansowa polegała na:

- obejmowaniu przez Wójta Gminy Branice patronatu nad przedsięwzięciami realizowanymi przez organizacje pozarządowe,
- wspieraniu lokalnym organizacji pozarządowych poprzez bezpłatne użyczenie nieruchomości,
- udzielaniu organizacjom pozarządowym pomocy oraz porad w kwestiach związanych z przygotowaniem ofert oraz sprawozdań, a także innymi bieżącymi zagadnieniami związanymi z realizacją zadań publicznych.

Współpraca finansowa z organizacjami pozarządowymi odbywała się w trybie otwartych konkursów ofert na wspieranie zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji, zgodnie z regulacjami ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Otwarte konkursy ofert na realizację zadań w 2022 r.:

Zadanie: Z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej - 105.500,00 zł.

1. Otwarty konkurs ofert na realizację przez organizacje pozarządowe i inne uprawnione podmioty zadań z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej –
Upowszechnianie piłki nożnej – kwota przeznaczona na realizację zadania: 97.000,-

Przyznano dotację:

- 1) LZS Orzeł Branice – 62.000,00 zł.,
- 2) LZS Zryw Wysoka – 21.000,00 zł.,
- 3) LZS Rolnik Lewice – 14.000,00 zł.

2. Otwarty konkurs ofert na realizację przez organizacje pozarządowe i inne uprawnione podmioty zadań z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej – Upowszechnianie biegów, nordic walking oraz turystyki rowerowej – kwota przeznaczona na realizację zadania: 8.500,00zł.

Przyznano dotację:

Branickie Towarzystwo Sportowe – 8.500,00zł.

Zadanie: Kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego – 69.000,00 zł. w tym 10.000,00 zł. pochodzące z nagrody w konkursie „Rosnąca Odporność,, (związane z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19). Otwarty konkurs ofert na realizację przez organizacje pozarządowe i inne uprawnione podmioty zadań z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego - Popularyzacja różnych form tańca na terenie Gminy Branice – kwota przeznaczona na realizację zadania: 69.000,00 zł. w tym 10.000,00 zł. pochodzące z nagrody w konkursie „Rosnąca Odporność,, (związane z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19).

Przyznano dotację:

1) Stowarzyszenie Zespołu Tańca Nowoczesnego „Impuls” - 29.500,00 zł.+ 5.000,00 zł. – środki z przeciwdziałania COVID 19

2) Stowarzyszenie Branickie Mażoretki Kaprys – 29.500,00 zł.+ 5.000,00 zł. – środki z przeciwdziałania COVID 19

Zadanie: Z zakresu działania na rzecz osób niepełnosprawnych – 56.500,00 zł.

1. Otwarty konkurs ofert na realizację przez organizacje pozarządowe i inne uprawnione podmioty zadań z zakresu działań na rzecz osób niepełnosprawnych – Działanie na rzecz osób niewidomych i słabowidzących – kwota przeznaczona na realizację zadania: 1.500,00 zł.

Przyznano dotację:

1) Polski Związek Niewidomych Okręg Opolski Koło Głubczyce – 1.500,00 zł.

2. Otwarty konkurs ofert na realizację przez organizacje pozarządowe i inne uprawnione podmioty zadań z działań na rzecz osób niepełnosprawnych – Przywrócenie osobom chorym i niepełnosprawnym sprawności fizycznej i samodzielności – kwota przeznaczona na realizację zadania: 55.000,00 zł.

Przyznano dotację:

1. Caritas Diecezji Opolskiej – 55.000,00 zł.

Zadanie: Z zakresu nauki szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania - 35.000,00 zł.

- Otwarty konkurs ofert na realizację przez organizacje pozarządowe i inne uprawnione podmioty zadań z zakresu nauki szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania – Prowadzenie dziennej placówki opiekuńczo- wychowawczej dla dzieci – kwota przeznaczona na realizację zadania: 35.000,00 zł.

Przyznano dotację:

- Stowarzyszenie Immaculata – 35.000,00 zł.

Oferty poza trybem konkursowym:

1. Stowarzyszenie Branickie Mażoretki KAPRYS realizowało zadanie z zakresu Promocji Rzeczypospolitej za granicą pn.: „Promocja Gminy Branice oraz Polski poprzez udział zespołu w międzynarodowym festiwalu tańca – International Summer Dance Festival – Turcja 2022” w okresie 01.06.2022 -30.06.2022 r. Wysokość dotacji – 5.000,00 zł.

Przyznane dotacje rozliczono następująco:

Nazwa zadania	Podmiot	Przyznana dotacja	Prawidłowo rozliczone	Zwrot
1. Działanie na rzecz osób niewidomych i słabowidzących	Polski Związek Niewidomych Okręg Opolski Koło Głubczyce	1.500,-	1.500,-	-
2. Przywrócenie osobom chorym i niepełnosprawnym sprawności fizycznej i samodzielności	Caritas Diecezji Opolskiej	55.000,-	55.000,-	-
3. Prowadzenie dziennej placówki opiekuńczo – wychowawczej	Immaculata	35.000,-	35.000,-	-
4. Popularyzacja różnych form tańca na terenie Gminy Branice	Impuls	34.500,-	34.500,-	-
	Kapryś	34.500,-	34.500,-	-
5. Upowszechnianie piłki nożnej	Orzeł Branice	62.000,-	62.000,-	-
	Rolnik Lewice	14.000,-	14.000,-	-
	Zryw Wysoka	21.000,-	21.000,-	-

6. Upowszechnianie biegów, nordic walking oraz turystyki rowerowej	Stowarzyszenie Branickie Towarzystwo Sportowe	8.500,-	8.500,-	-
7. Promocji Rzeczypospolitej za granicą	Stowarzyszenie Branickie Mażoretki KAPRYS	5.000,-	5.000,-	-

Realizacja przedsięwzięć ujętych w **wieloletniej prognozie finansowej** na rok 2022 była realizowana zgodnie z podjętą przez Radę Gminy uchwałą. Szczegółowy zakres przedstawiony został w sprawozdaniu z wykonania budżetu za rok 2022r.

W roku 2022 zrealizowano m.in. takie cele **Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** jak: zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin; zmniejszenie degradacji zdrowotnej, społecznej i ekonomicznej osób oraz rodzin ponoszących skutki nadużywania alkoholu; promowanie postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych; działalność wychowawcza i informacyjna w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz kontrola rynku napojów alkoholowych zwłaszcza w kontekście przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim.

Zrealizowano założenia **Programu opieki nad zwierzętami oraz zapobieganiu bezdomności zwierząt na terenie Gminy Branice** poprzez realizację priorytetowych zadań w nim wskazanych. W budżecie gminy na rok 2022 zabezpieczono środki na realizację poszczególnych zadań ujętych w programie w wysokości 25.000,00 zł. z wyszczególnieniem na: 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w Schronisku; 2) opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie; 3) odławianie bezdomnych zwierząt; 4) sterylizację albo kastrację psów i kotów, w tym ze szczególnym uwzględnieniem kotów wolnożyjących; 5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt; 6) usypianie ślepych miotów; 7) zapewnienie miejsca dla zwierząt gospodarskich w Gospodarstwie rolnym; 8) zapewnienie ca-

łodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt; 9) edukacja w zakresie opieki nad zwierzętami.

Ostatecznie w 2022 roku zwiększono środki na realizację Programu opieki nad zwierzętami oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Branice i wydatkowano 29.298,83 zł., w tym: usługi weterynaryjne związane ze sterylizacją kotów oraz uspieniem ślepych miotów – 14.025,00 zł; opieka nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie – 7.722,03 zł.; wyłapywanie bezdomnych psów oraz zapewnienie miejsca w schronisku – 6.740,00 zł. oraz transport i przyjęcie rannego jeża – 811,80 zł.

Gmina Branice za pośrednictwem Ośrodka Pomocy Społecznej w Branicach opracowała i uchwaliła w 2021 r. trzyletni **Program Wspierania Rodziny na lata 2022 – 2024**. Powyższy program powstał dzięki współpracy niżej wymienionych instytucji: Ośrodek Pomocy Społecznej w Branicach, Urząd Gminy w Branicach, Powiatowy Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli i Poradnictwa Psychologiczno - Pedagogicznego, Komenda Powiatowa Policji w Głubczycach, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Głubczycach, Sąd Rejonowy w Głubczycach, Szkoły, służba zdrowia.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Branicach w roku 2022 zapewnił rodzinom, przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, wsparcie w formie **asystenta rodziny**.

Asystentura rodziny pełni ważną rolę w systemie wspierania rodziny. Niezależnie od pracowników socjalnych, asystent rodziny zajmuje się wyłącznie pomocą i pracą z rodziną. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Elastyczny i nienormowany czas pracy asystenta służyć ma realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny. W oparciu o ustawę z dnia 27 kwietnia 2012 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw została wprowadzona zmiana m.in. w przepisach Kodeksu Rodzinnego i opiekuńczego stanowiąca, iż Sąd może zobowiązać rodziców biologicznych, jak i samego małoletniego do

określonego postępowania, w szczególności do pracy z asystentem rodziny bądź realizowania innych form pracy z rodziną.

Rolą asystenta rodziny nie jest powielanie pracy pracownika socjalnego. Asystent rodziny kierowany jest do pracy tylko z tymi rodzinami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego. Potrzeba podejmowanych przez niego działań pomocowych ustanie wraz z osiągnięciem przez rodzinę umiejętności samodzielnego, prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Rola asystenta rodziny ma istotne znaczenie już na etapie profilaktyki. Jego zadaniem jest całościowe wspieranie rodzin wychowujących dzieci, zagrożonych różnymi dysfunkcjami. Działania asystenta polegają na aktywnym wspieraniu rodziny, w której mają miejsce problemy trudne do pokonania przez tę rodzinę.

Praca asystenta rodziny ma charakter kompleksowy. W pierwszej kolejności osoba pełniącą tę funkcję dba o rozwiązanie podstawowych problemów socjalnych rodzin – mieszkaniowych, materialnych, zdrowotnych, czy prawnych. Ponadto pomaga również w rozwiązaniu problemów podopiecznych (emocjonalnych, rodzinnych, problemów w grupie rówieśniczej) i w razie potrzeby kieruje ich na odpowiednią terapię. Asystent rodziny wspiera również swoich podopiecznych w podejmowaniu aktywności społecznej. Do jego zadań należy też motywowanie podopiecznych do podnoszenia kwalifikacji zawodowych lub kontynuowania nauki, pomoc w wyborze odpowiedniej szkoły lub kursów zawodowych, przełamywaniu kompleksów i ewentualnych kryzysów wynikających z trudności i niepowodzeń w nauce. Asystent rodziny zachęca bezrobotnych do podjęcia pracy i wspiera ich w pierwszych miesiącach zatrudnienia. Intensywna praca asystenta z rodziną jest realizowana również w przypadku czasowego umieszczenia przez Sąd dziecka poza rodziną. Wówczas zadaniem asystenta staje się nie tylko praca z biologicznymi rodzicami dzieci w miejscu zamieszkania, ale również współpraca z rodziną zastępczą lub koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, odpowiedzialnym za dziecko umieszczone w instytucji sprawującej pieczę zastępczą, będącej w gestii powiatu, oraz z sądem. Powinien on aktywnie uczestniczyć we wszystkich działaniach zmierzających do powrotu dziecka do rodziny.

Na wniosek asystenta rodziny może być zwołana grupa interdyscyplinarna, w skład, której wchodzić będą w szczególności: asystent rodziny, pedagog, pracownik socjalny, przedstawiciel policji, kurator sądowy. Praca ta powinno skutkować trafniejszą diagnozą

problemów, ustaleniem spójnego planu pomocy oraz uruchamiać mechanizmy współpracy z właściwymi instytucjami i służbami.

Od stycznia 2022 r. do grudnia 2022 r. zatrudniony był jeden asystent rodziny na podstawie umowy o pracę. Wsparciem objętych zostało 6 rodzin (w tym 12 dzieci).

W funkcjonowaniu rodzin objętych wsparciem, zaobserwować można było jedną bądź wiele z poniższych dysfunkcji:

- niewydolność opiekuńczo – wychowawcza rodziców bądź opiekunów;
- choroby i niepełnosprawność występujące w rodzinie;
- uzależnienia i współuzależnienia w rodzinie;
- bezrobocie w rodzinie;
- niska świadomość rodziny o roli podmiotów udzielających pomocy;
- przemoc w rodzinie.

Asystenci rodzin oraz pracownicy socjalni w roku 2022 podejmowali działania w zakresie:

I. Zwiększenia wydolności opiekuńczo – wychowawczej rodziców lub opiekunów rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej:

- analizowanie sytuacji rodzin i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie – tworzenie planu pracy z rodziną;
- wspieranie rodzin przeżywających trudności;
- współpraca z instytucjami wdrożonymi w życie danej rodziny;
- organizowanie wypoczynku dla dzieci;
- realizowanie programów profilaktycznych oraz prowadzenie konsultacji ze specjalistami;
- wskazanie rodzinie i pomoc w nawiązaniu kontaktu z instytucjami działającymi na rzecz rodziny;
- prowadzenie rozmów z poszczególnymi członkami rodziny oraz z całą rodziną.

II. Poprawy stanu zdrowia oraz radzenia sobie z niepełnosprawnością lub zaburzeniami rozwojowymi dzieci występujących w rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej:

- organizowanie pomocy osobom niepełnosprawnym poprzez usługi opiekuńcze, pracę asystentów rodziny oraz pracowników socjalnych;
- mobilizowanie oraz kontrolowanie rodziców dzieci z niepełnosprawnością do regularnej oraz ciągłej współpracy z poradniami specjalistycznymi.

III. Ograniczenia sytuacji kryzysowych w rodzinach powstających w wyniku występujących uzależnień i współuzależnień:

- motywowanie do udziału w grupach wsparcia;
- motywowanie do podjęcia leczenia;
- realizowanie programów profilaktycznych oraz konsultacji i poradnictwa specjalistycznego;
- współpraca z Poradnią Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu;
- współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym.

IV. Przeciwdziałania marginalizacji i degradacji społecznej rodziny poprzez zaktywizowanie zawodowe członków rodziny pozostających poza rynkiem pracy:

- wskazanie pozytywnych cech wynikających z aktywnego poszukiwania pracy;
- uwrażliwienie na potrzebę ciągłego zarejestrowania w Powiatowym Urzędzie Pracy – możliwość podjęcia stażu, skorzystania ze szkoleń.

V. Zwiększenie świadomości rodzin o roli podmiotów udzielających pomocy:

- wskazanie roli poszczególnych podmiotów działających na rzecz rodziny;
- współpraca z instytucjami pomocowymi.

VI. Zwiększenie bezpieczeństwa rodziny poprzez przeciwdziałanie przemocy w rodzinie:

- współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym;
- zapewnienie pomocy specjalistów – psychologa, socjoterapeuty, radcy prawnego.

Finansowanie programu:

Na realizację tego zadania Gmina Branice wydatkowała środki finansowe z zadań własnych w kwocie 16.687,07 zł. Ponadto w 2022 roku realizowany był Program asystent rodziny w ramach środków Funduszu Pracy na kwotę 600,00 zł.

W związku z umieszczeniem dzieci pochodzących z Gminy Branice w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo - wychowawczych OPS poniósł koszty ich pobytu:

- 13.978,00 zł. – za 2 dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych,
- 225.139,26 zł. – za 7 dzieci umieszczonych w Domu Dziecka, w tym:
 - Dom Dziecka Kołaczyce – 5 dzieci – 164.170,41 zł.,
 - Dom Dziecka w Krasnym Polu – 2 dzieci od 01.01.2022 r. do 31.05.2022 r. - 21.623,42 zł., Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Głubczycach od 01.06.2022 r. do 31.12.2022 r. – 39.345,43 zł.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie zatwierdzony Uchwałą XLIII/445/22 Rady Gminy Branice z dnia 16 maja 2022 r. obejmuje swoim zakresem zadania mające na celu przede wszystkim ochronę osób doznających przemocy w rodzinie.

Zgodnie z programem realizatorem zadań był Ośrodek Pomocy Społecznej w Branicach, Komisariat Policji w Kietrze, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Branicach, NZOZ w Branicach, Szkoła Podstawowa w Branicach, Sąd Rejonowy w Głubczycach oraz Ośrodek Terapii Uzależnień przy Specjalistycznym Szpitalu im. Ks. Biskupa Józefa Nathana w Branicach.

Ogółem, na realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w 2022 roku przeznaczono kwotę 8.700,00 zł.

Zarządzeniem Wójta Gminy Branice Nr 13U1/11 z dnia 29.03.2011 r. z późn. zm. został formalnie powołany Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Ustalono zasady jego działania oraz skład osobowy (pracownicy socjalni, przedstawiciele Policji, pedagog i psycholog, kurator sądowy, przedstawiciel GKRPA, przedstawiciel służby zdrowia, przedstawiciel organizacji pozarządowej).

W 2022 roku odbyło się 15 posiedzeń Zespołu, na których zajmowano się 10 sprawami związanymi z przemocą domową (psychiczna, fizyczna) oraz podejrzeniem zaniedbywania małoletnich.

Interwencje i monitoring w rodzinach uwikłanych w przemoc przeprowadzano systematycznie i na bieżąco, realizując procedury Niebieskiej Karty w pracy Policji i

Ośrodka Pomocy Społecznej.

Formularze „Niebieska Karta – A” wpłynęły do Zespołu w liczbie 7 sztuk, wszystkie z Policji.

W 2 sprawach dokumentacja rodziny objętej procedurą zawiera więcej niż 1 formularz „Niebieska Karta - A”. Pracownicy socjalni w drodze wywiadu środowiskowego rozpoznawali sytuacje w monitorowanych rodzinach, udzielając niezbędnej pomocy i wsparcia. Sytuacje rodzin dotkniętych przemocą były omawiane przez członków Zespołu. Osoby wobec których istnieje podejrzenie dotknięcia przemocą w rodzinie, zgłaszając się na posiedzenie Zespołu uzyskiwały niezbędne informacje dotyczące dostępnych form pomocy i wsparcia oraz wypełniano formularz „Niebieska Karta” – C. Wobec tych osób opracowywano i realizowano indywidualny plan pomocy, celem poprawy sytuacji życiowej. Monitorowanie sytuacji rodziny, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą prowadzone było wobec 9 rodzin. Wobec 8 rodzin procedurę NK zakończono w związku z ustaniem przemocy. Doraźnie wsparcie psychologiczne udzielane było przez psychologa wchodzącego w skład zespołu interdyscyplinarnego oraz psychologa zatrudnionego przez Urząd Gminy Branice. W prasie lokalnej „Informator Branicki” zamieszczane były informacje dotyczące pomocy dla osób doświadczających przemocy.

W ramach działań mających na celu wsparcie ofiar przemocy w 2022 r. zatrudniony był Radca Prawny.

Osoby doświadczające przemocy ze strony swoich uzależnionych od alkoholu partnerów mają możliwość uczestniczenia w grupach wsparcia dla osób współuzależnionych prowadzonych w ramach działalności Ośrodka Terapii Uzależnień w Branicach.

Na bieżąco odbywały się interwencje Policji i pracowników socjalnych względem osób stosujących przemoc domową, monitorowanie sytuacji domowych przez dzielnicowych, wywiad środowiskowy, inicjowanie działań Zespołu Interdyscyplinarnego, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, motywowanie do podjęcia terapii i kierowanie do psychologa, pedagoga i terapeuty. Praca terapeutyczna i korekcyjna z osobami stosującymi przemoc odbywa się głównie w kontakcie indywidualnym. Dwóch sprawców przemocy uczestniczyło w terapii ambulatoryjnej w Poradni dla osób z problemami alkoholowymi w Branicach. W 3 sprawach Zespół Interdyscyplinarny występował do Sądu Rejonowego, III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Głubczycach o sprawdzenie sytuacji małoletnich dzieci w

rodzinie, w 1 sprawach przekazano dokumentację do Sądu Rejonowego, I Zespołu Kuratorskiej Służby Sadowej Wykonującego Orzeczenia w Sprawach Karnych celem włączenia do akt toczącej się sprawy.

W ramach rozwoju zasobów Gminy w zakresie realizacji niniejszego programu zrealizowano szkolenia:

- dla 1 członka Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie pn. „Współpraca w Zespołach Interdyscyplinarnych i Grupach Roboczych”, zorganizowane przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu.
- dla 2 członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie pn. „Prawne aspekty przeciwdziałania przemocy”, zorganizowane przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu.

Podsumowując, zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Branice w 2022 roku realizowane były zgodnie z działaniami zawartymi w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Branicach realizując w 2022 r. zadania wynikające z ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1744 z późn. zm.) wydał 326 kart dla 80 rodzin, z czego 163 karty w formie tradycyjnej (132 rodziców i 31 dzieci) i 163 karty w formie elektronicznej (132 rodziców i 31 dzieci), na podstawie 80 wniosków, które wpłynęły do OPS.

Ogółem OPS w Branicach od 2014 roku przyznał 1073 karty (521 rodziców i 333 dzieci) dla 310 rodzin (w tym na zasadach obowiązujących od 01.01.2019 r. – 703 kart dla 236 rodzin) - mieszkańców Gminy Branice.

Finanse gminy

Budżet gminy na 2022 r. zakładał dochody w kwocie 27.051.081,91 zł. oraz wydatki w kwocie 30.339.464,48 zł. Na dzień 31 grudnia 2022 r. budżet po zmianach przedstawiał się następująco: plan dochodów 50.289.995,89 zł., plan wydatków 50.071.552,01 zł., deficyt w wysokości -5.781.556,12 zł., przychody 5.538.576,64 zł., rozchody 757.020,52 zł.

Planowane dochody ogółem w roku 2022 zostały wykonane w 95,35% w tym dochody bieżące 96,99%, a dochody majątkowe 88,75%. Dochody bieżące, które zrealizowane zostały w wysokości 39.067.631,45 zł. osiągnęły dynamikę do roku 2021 117,39%.

Dochody z podatków i opłat (ogółem dział 756) zostały wykonane w 122,54% ich planu. W podatkach stanowiących główne źródła dochodów wykonanie jest następujące: podatek od nieruchomości 103,18 % (dynamika 111,15), podatek rolny 94,76% (dynamika 102,20), podatek od spadków i darowizn oraz udział w podatku dochodowym od osób fizycznych 141,55% (dynamika 153,89), podatek od czynności cywilnoprawnych 156,71% (dynamika 103,15) Suma z tych źródeł podatkowych stanowi 98,75% dochodów podatkowych ogółem. Na pozostałe podatki i opłaty przypada 1,25%.

Zaległości z tytułu podatków i opłat lokalnych na 31 grudnia 2022 r. wynoszą 579.428,16 (wzrost o 48 511,44 zł), w tym: wymagalne 493.303,79 zł (spadek o 22.208,33 zł.). W poszczególnych tytułach występują następujące zaległości: podatek od nieruchomości – 555.66,46 zł (wymagalne 479.680,96 zł.), podatek rolny 15.102,25 zł (wymagalne 9.202,38zł), podatek od środków transportowych 4.283,00 zł. (wymagalne 0,00 zł.). Na koniec roku w księgach rachunkowych naliczone odsetki od zobowiązań podatkowych wynosiły 20.554,58 zł.

Na przestrzeni 2022 r. wystawiono 249 tytuły wykonawcze na kwotę 232.314,00 zł. (wzrost o 1,39%) wyegzekwowano należności na kwotę 107.910,63 zł. (spadek o 55,03%). Urząd Skarbowy zwrócił 31 tytuły na kwotę 55.643,17 zł. z powodu nieściągalności. Na dzień 31 grudnia 2022 r. w Urzędzie Skarbowym pozostawało 256 tytuły na kwotę 514.447,84 zł. Ponadto skierowano do ksiąg wieczystych o wpis na hipotekę 26 wniosków na kwotę 142.947,00 zł.

Wpływy z tytułu opłaty związanej z organizacją i odbiorem śmieci na terenie gminy wyniosła 1.720.004,26 zł. Zobowiązania wymagalne z tego tytułu na 31 grudnia 2022 wyniosły 80.572,03 zł co stanowiło 4,52% należności z tego tytułu (zmniejszyły się w stosunku do roku poprzedniego o kwotę 12.691,31 zł).

Dochody z tytułu czynszów i dzierżaw za 2022 r. zostały zrealizowane w wysokości 408.937,53 zł. na planowane 310.000,00 zł. co stanowi 131,92%. Zaległości wymagalne z tego tytułu wynoszą 13.752,45 zł.

Dochody ze sprzedaży mienia wyniosły 197.800,00 zł. tj. 164,84% planu. Dochody majątkowe ogółem zostały zrealizowane w wysokości 88,75% planu.

Zrealizowane wydatki w 2022 r. wyniosły 48.991.389,50 zł. co stanowi 87,38% planu, przy czym wydatki bieżące zostały zrealizowane w 85,69%, a wydatki majątkowe 91,42% zakładanego planu. Nadwyżka operacyjna (różnica pomiędzy dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi) mająca istotny wpływ na wskaźnik spłaty zadłużenia wyniosła 5.151.608,51 zł. i była większa do wykonania roku 2021 o kwotę 504.420,22 zł (dynamika 110,15%). Ma ona istotny wpływ na wysokość wskaźnika możliwości spłaty zadłużenia w latach następnych. Przy planowanym deficycie w wysokości 5.781.556,12 zł. zrealizowany budżet zamknął się deficytem w kwocie 1.042.903,58 zł.

Największa część budżetu wydatków bieżących jest zrealizowana w dziale 801 Oświata i wychowanie, stanowią one 22,03%, (wzrost o 11,35%), w dalszej kolejności jest dział 010 Rolnictwo i łowiectwo 12,00% (wzrost o 508,58%), dział 600 Transport i łączność 10,54% (wzrost 459,72%) oraz dział 853 Pozostałe zadania w zakresie pomocy społecznej 10,50% wydatków bieżących (wzrost 1.826,83%).

Na koszty związane z obsługą długu publicznego wydatkowano 238.009,81 zł, co stanowi 0,71% wydatków bieżących, 0,49% wydatków ogółem i jest większy niż w roku ubiegłym o kwotę 161.250,86 zł. Dług Gminy na dzień 31 grudnia 2022 r. wynosił 4.375.811,09 zł. z kwoty tej na kredyty przypada 3.315.000,00 zł., pożyczki z WFOŚ i GW w Opolu kwota 956.079,00 zł, a na leasing kwota 104.732,09 zł. W ciągu roku dokonano spłat ogółem 757.020,52 zł.

W ramach funduszu sołeckiego, wyodrębnionego w gminie, zrealizowano wszystkie zadania w poszczególnych sołectwach na terenie gminy Branice na łączną kwotę 462.580,75 zł.

Gmina w 2022 r. prowadziła następujące tytuły prasowe: „Informator Branicki” zarejestrowany przez Bibliotekę Narodową Narodowy Ośrodek ISSN pod nr ISSN 1733-6821.

Szczegółowe informacje z zakresu budżetu znajdują się w sprawozdaniu z wykonania budżetu za rok 2022.

W 2022 r. w Gminie Branice zrealizowano (lub są w trakcie realizacji) następujące projekty ze środków zewnętrznych:

- 1) „Przebudowa drogi gminnej ulicy Ogrodowej, ulicy Słonecznej, ulicy Szkolnej w Branicach” - wartość zadania 4 244 180,82 zł., w tym kwota dofinansowania z RFRD 2 928 639,33 zł.;
- 2) „Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Włodzienin” – wartość zadania 215 000,00 zł., w tym kwota dofinansowania z FOGR 80 000,00 zł.;
- 3) „Budowa skateparku oraz dużej altany integracyjnej w Branicach” - wartość 621 250,00 zł., w tym kwota dofinansowania z Polskiego Ładu 540 000,00 zł.;
- 4) „Budowa wielofunkcyjnego boiska i bieżni ze sztuczną nawierzchnią we Włodzieninie oraz naprawa przepustu prowadzącego do boiska” - wartość 1 139 524,55 zł., w tym kwota dofinansowania z Polskiego Ładu 1 085 327,77 zł.;
- 5) „Budowa kanalizacji sanitarnej w popegeerowskiej wsi Dzbańce-Osiedle” - wartość 4 243 500,00 zł., w tym kwota dofinansowania z Polskiego Ładu 4 031 325,00 zł.;
- 6) „Branickie Jarmarki – cudze chwalicie, swoje poznajcie” - wartość zadania 70 000,00 zł., w tym kwota dofinansowania z PROW 44 541,00 zł.;
- 7) „Branice – Brumowice – wczoraj i dziś” - wartość zadania 77 691,15 zł., w tym kwota dofinansowania z Funduszu Mikroprojektów ER Silesia 69 922,03 zł.;
- 8) „Eko-Branice. Wymiana źródeł ciepła w budynkach użyteczności publicznej..” – wartość zadania 601 085,64 zł., w tym kwota dofinansowania z RPO WO 360 591,26 zł. (Projekt realizowany w latach 2021-2022);
- 9) „Wszystko zaczyna się w przedszkolu!” – wartość zadania 443 864,00 zł., w tym kwota dofinansowania z RPO WO 377 284,40 zł. (Projekt realizowany w latach 2020-2022);

10) „Budowa budynku użyteczności publicznej z częścią przeznaczoną na szatnie sportowe w miejscowości Branice.” – wartość zadania 2 687 325,28 zł., w tym wartość dofinansowania ze środków Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych 2 000 000,00 zł.

11) „Wsparcie dzieci z rodzin pegeerowskich w rozwoju cyfrowym – Granty PPGR” - wartość zadania 496 489,50 zł., w 100% dofinansowane w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020.

Samorządowy Zakład Budżetowy Gospodarki Komunalnej

Samorządowy Zakład Budżetowy Gospodarki Komunalnej w Branicach jest jednostką organizacyjną Gminy Branice. Działając na terenie gminy zajmuje się eksploatacją pięciu ujęć wodociągowych dostarczając wodę do 21 miejscowości, eksploatuje również dwie oczyszczalnie ścieków w których w 2022 r. oczyszczono 160 239 m³ ścieków doprowadzanych siecią kanalizacyjną oraz 3 462,88 m³ ścieków dowożonych wozem asenizacyjnym z bezodpływowych zbiorników przydomowych. Zakład zajmował się również utrzymaniem czystości przy obiektach gminnych oraz zarządzał pięcioma Cmentarzami Komunalnymi.

W 2022 roku Zakład zatrudniał 16 pracowników w tym czterech pracowników administracyjnych. Zakład w 2022 uzyskał wpływy ze świadczonych usług w kwocie 2 176 772,87 zł, w tym:

- sprzedaż wody – 933 590,48 zł.
- z oczyszczania ścieków – 1 035 924,47 zł.
- z wywozu szamb – 79 390,22 zł.
- z utrzymania czystości na Cmentarzach Komunalnych i przy obiektach gminnych – 127 867,40 zł.

Sprzedaż wody zwiększyła się w stosunku do roku ubiegłego o 1%, usługi w zakresie oczyszczania ścieków odprowadzanych siecią kanalizacyjną spadły o 2% co świadczy o tym, że poziom planowanych przychodów jest wartością zmienną.

W roku 2022 udało się zrealizować następujące inwestycje i remonty:

- kompleksowy remont ciągnika Ursus – 25 943,76 zł,
- wymian falownika sterującego pracą pomp na ujęciu wody w Bliszczycach – 22 049,37 zł,

- remont sitopiaskownika na oczyszczalni ścieków – 6 787,55 zł,
- naprawę dmuchaw na oczyszczalni ścieków – 4 470,84 zł,
- wymiana/remont sieci kanalizacyjnej w miejscowości Michałkowice – 8 863,91 zł,
- remont pomp z przydomowych i sieciowych przepompowni ścieków – 15 695,46 zł,
- zakup i wdrożenie programu do wystawiania elektronicznych faktur i wysyłania odbiorcą powiadomień sms – 4 924,92 zł.

Decyzja o remoncie w/w odcinka sieci sanitarnej była podyktowana częstymi awariami, w wyniku których należało zamawiać zewnętrzną usługę czyszczenia kanalizacji metodą typu WUKO (koszt usług WUKO na terenie obsługiwanym przez SZBGK w Branicach w 2022r. wyniósł 24 514,28 zł). Z kolei zakup nowego modułu informatycznego do powiadamiania odbiorców i przesyłania faktur był wynikiem poniesienia dość wysokich rachunków za usługi pocztowe w roku 2022 (6 231 zł).

Inne obligatoryjne koszty poniesione w 2022 roku:

- podatek od nieruchomości odprowadzany do Urzędu Gminy w Branicach – 246 446,00 zł
- opłaty za pobór wód podziemnych i odprowadzenie ścieków z oczyszczalni i popłuczyn ze stacji wodociągowych opłacane do PGW Wody Polskie – 61 621,25 zł,
- opłaty za eksploatację sieci umieszczonych w drogach powiatowych i wojewódzkich odprowadzane - 44.554,80 zł.

Mieszkańcy gminy

Na początku roku 2022 r. liczba mieszkańców w gminie Branice wynosiła 6077 osób, natomiast już na koniec roku 5952 osób, w tym 3019 kobiet.

W 2022 r. narodziło się w gminie Branice 42 osoby, a zmarło 126 osób.

Ochrona zdrowia

W roku 2022 18 podmiotów posiadało zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych.

Z tzw. funduszu korkowego (środków uzyskanych przez gminę z tytułu udzielonych zezwoleń na sprzedaż alkoholu) w 2022 r. z ogólnej kwoty 86.543,20 zł. sfinansowane zostały następujące wydatki:

- wynagrodzenie członków komisji alkoholowej oraz pozalekcyjne zajęcia sportowe dla dzieci – 61.966,99 zł.
- ulotki promocyjne – 1.476,00 zł.
- badania psychiatryczne, psychologiczne, wydawanie opinii w sprawie kierowania na leczenie odwykowe – 3.565,00 zł;
- opłaty sądowe – 3.906,42 zł.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Branicach jest zespołem interdyscyplinarnym. Wszystkie sprawy bieżące są rozpatrywane w składzie czterech członków komisji: funkcjonariusz służby więziennej, dzielnicowy policji, nauczyciel i pracownik socjalny OPS.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odbyła 22 spotkania, przeprowadziła 12 rozmów interwencyjno-motywujących do podjęcia leczenia odwykowego. Łącznie wystosowała 28 wezwań, 14 skierowań na badania przez biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie leczenia odwykowego, 10 wniosków do Sądu Rejonowego w Głubczycach o wszczęcie postępowania w przedmiocie leczenia odwykowego. Wydała 5 postanowień opiniujących lokalizację punktu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, wraz z protokołem oględzin. Dokonano 12 skierowań do Ośrodka Terapii Uzależnień, jednocześnie dokonując stały nadzór nad postępami terapii ambulatoryjnej oraz stacjonarnej. Opracowano projekt Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii na lata 2023 – 2026.

Na terenie gminy Branice funkcjonował w 2022 r. Ośrodek Zdrowia „Zdrowie Rodziny” w miejscowościach Branice i Włodzienin, 4 filie Domu Pomocy Społecznej w Klisinie w miejscowościach: Bliszczyce, Branice, Boboluszki i Dzbańce-Osiedle, Regionalny Ośrodek Psychiatrii Sądowej w Branicach oraz Specjalistyczny Szpital im. Ks. Biskupa Józefa Nathana w Branicach.

W gminie w 2022 r. funkcjonowała 1 apteka i 1 punkt apteczny.

Pomoc społeczna

Zadania zlecone realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej to:

- wypłata świadczeń wychowawczych: liczba osób 788, liczba świadczeń 3897, świadczenia wypłacone 1.931.985,48 zł., koszt obsługi 6.365,02 zł.;
- zasiłki rodzinne: liczba osób 519, liczba świadczeń 6.147, kwota 1.817.732,85 zł.,
- fundusz alimentacyjny: liczba osób 26, liczba świadczeń 318, kwota 119.529,34 zł.,
- ubezpieczenia społeczne od świadczeń pielęgnacyjnych i specjalnych zasiłków opiekuńczych: liczba świadczeń 240, liczba osób 21, kwota 126.563,00 zł.,
- ubezpieczenie zdrowotne od świadczeń pielęgnacyjnych i specjalnego zasiłku opiekuńczego: liczba osób 14, liczba świadczeń 148, kwota 26.560,00 zł.;

Ponadto gmina otrzymała z budżetu państwa dofinansowanie do zadań własnych:

1. zasiłki okresowe: liczba osób 82, liczba świadczeń 626, kwota 314.318,00 zł.;
2. zasiłki stałe: liczba osób 31, liczba świadczeń 371, kwota 241.685,00 zł.;
3. dożywianie: liczba osób 299, liczba świadczeń 6998, kwota 421.707,00 zł.

W związku z ograniczoną ilością środków finansowych na realizację zadań pomocy społecznej wskazane jest pozyskiwanie funduszy z zewnętrznych źródeł, do których należą między innymi fundusze strukturalne oraz środki krajowe. W 2022 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Branicach realizował 3 projekty ze środków zewnętrznych:

- a) Pierwszy projekt pn.: „AS – Aktywni i Samodzielni” został dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020, Oś priorytetowa VIII Działanie 08.02 Włączenie społeczne. Projekt ten został opracowany w celu możliwości dalszego upowszechnienia aktywnej integracji i pracy socjalnej oraz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu mieszkańców Gminy Branice. Całkowity koszt realizacji projektu to: **641 029,23 zł.**, w tym dofinansowanie **544 874,84 zł.** oraz wkład własny **96 154,39 zł.** Okres realizacji projektu: 01.01.2020 r. – 31.03.2022 r.
- b) W 2022 roku realizowano również projekt pn.: „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” edycja 2022 dofinansowany przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej w ramach Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych. W ramach realizacji w/w programu zatrudniono na umowę zlecenie osobistego asystenta osoby niepełnosprawnej, który świadczył usługi wsparcia dla 4 osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.

W 2022 r. ogólna liczba wykonanych godzin usług asystenckich wyniosła **1888**. Całkowity koszt realizacji projektu to: **75.155,56 zł**.

- c) W 2022 roku realizowano także projekt „Nie-Sami-Dzielni – rozwój usług społecznych oraz wspierających osoby niesamodzielne” realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego 2014-2020 współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. W ramach projektu świadczone były usługi tzw. Marszałkowskiego Kuriera Społecznego skierowane do osób starszych, niepełnosprawnych i niesamodzielnych z terenu Gminy Branice, które polegały m. in. na pomocy w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych tj. przygotowywanie posiłków, opieka higieniczna, pomoc przy przemieszczaniu się, załatwianiu spraw urzędowych, dowóz do placówek medycznych, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. W ramach projektu usługi realizowane były przez 2 osoby zatrudnione na podstawie umowy zlecenia z Regionalnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Opolu i obejmowały swoim wsparciem **14 osób**.

Gospodarka mieszkaniowa i komunalna

W 2022 r. wypłacono dodatki mieszkaniowe na łączną kwotę 21.500,55 zł, których beneficjentami było 12 osób.

Mienie komunalne

I. Dane dotyczące przysługujących gminie praw własności.

1. Grunty o łącznej wartości księgowej 1 832 520,45 zł i ogólnej powierzchni 489,3249 ha

Na ten stan składają się:

- 1) grunty stanowiące własność – 480,0890 ha,
- 2) grunty stanowiące własność Gminy a przekazane w użytkowanie wieczyste – 3,7605 ha,
- 3) grunty stanowiące własność Gminy a przekazane w trwały zarząd – 5,4754 ha.

2. Budynki i lokale o łącznej wartości księgowej 16 576 237,39 zł

1) Budynki i lokale obejmują:

- a) Centrum Aktywizacji Społeczno - Gospodarczej w Branicach,
- b) budynki OSP Bliszczyce, Branice, Jakubowice, Lewice, Turków, Wiechowice, Włodzienin, Wódka i Wysoka,
- c) świetlice wiejskie w Bliszczycach, Boboluszkach, Branicach, Dzbańcach, Jakubowicach, Jędrychowicach, Gródczanach, Lewicach, Niekazanicach, Posucicach, Uciechowicach, Wiechowicach, Włodzieninie, Włodzieninie- Kolonii, Wódce i Wysokiej,
- d) budynek Urzędu Gminy,

- e) Stadion w Branicach,
- f) Dom Kultury „Wersalka”,
- g) Zakład Aktywności Zawodowej w Lewicach,
- h) budynek po byłej Szkole Podstawowej w Bliszczycach,
- i) 58 mieszkań komunalnych,
- j) 6 lokali mieszkalnych- socjalnych,
- k) 4 garaże w Branicach,
- l) budynek użyteczności „Stodoła” publicznej z częścią przeznaczoną na szatnie sportowe w miejscowości Branice,
- 2) Budynki będące mieniem Gminnym nie posiadające znacznej wartości:
 - a) spichlerz Jakubowice (do remontu).
 - 3) Budynki i budowle łącznie z wyposażeniem będące w administrowaniu szkół i przedszkoli:
 - a) Szkoła Podstawowa w Branicach – 5 749 944,17 zł,
 - b) Szkoła Podstawowa i Przedszkole we Włodzieninie – 3 110 812,26 zł,
 - c) Publiczne Przedszkole w Branicach z oddziałami w Bliszczycach i Wysokiej – 759 419,25 zł.

3. Obiekty inżynierii lądowej i wodnej o łącznej wartości księgowej 36 587 607,59 zł.

Obiekty inżynierii lądowej i wodnej obejmują:

- 1) drogi o łącznej pow. 323,8679 ha,
- 2) rowy o łącznej pow. 30,6622 ha,
- 3) kanalizacja,
- 4) wodociąg,
- 5) basen,
- 6) stadion,
- 7) Park Branice,
- 8) boiska sportowe,
- 9) place zabaw,
- 10) parkingi,
- 11) parkowe miejsca spotkań,
- 12) Otwarta Strefa Aktywności.

II. Dane dotyczące innych niż własność praw majątkowych, w tym w szczególności o ograniczonych prawach rzeczowych, użytkowaniu wieczystym, wierzytelnościach, udziałach w spółkach, akcjach.

- 1. 1120 udziałów w spółce PKS Głubczyce o łącznej wartości - 56 000,00 zł
- 2. Służebności ustanowione na rzecz Gminy:
 - dz. nr 300 obręb Posucice – urządzenia kanalizacji sanitarnej (nieodpłatna służebność prze-syłu).

III. Dane o zmianach w stanie mienia komunalnego, w zakresie określonym w pkt.1 i 2 od dnia złożenia poprzedniej deklaracji:

1. Sprzedano:

- 1) 1 działkę zabudowaną budynkiem mieszkalnym o powierzchni 0,1100 ha,
- 2) 3 działki pod budowę mieszkaniową o łącznej powierzchni 0,5110 ha,
- 3) 2 działki rolne o łącznej powierzchni 1,1100 ha.

2. Nieruchomości nabyte:

- 1) działka nr 338 w Boboluszkach o powierzchni 0,0400 ha.

2) działka nr 1197 obręb Branice, nr 56 obręb Boboluszki, nr 270 obręb Wysoka o łącznej powierzchni 2,9628 ha (droga Wysoka – Branice)

3. Przyjęto efekt inwestorski na który składa się między innymi:

- 1) Przebudowa boiska i wjazdu do SP Włodzienin – 1 327 759,25 zł
- 2) Remont drogi we Włodzieninie – 242 324,90 zł
- 3) Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Dzbańce – Osiedle – 3 678 137,76 zł
- 4) Budowa skateparku w miejscowości Branice – 653 938,29 zł
- 5) Przebudowa dróg ul. Szkolna, Ogrodowa, Słoneczna – 4 305 696,11 zł
- 6) Budowa budynku użyteczności publicznej z częścią przeznaczoną na szatnie sportowe w miejscowości Branice – 3 416 743,74 zł
- 7) Modernizacja toalet w świetlicy wiejskiej w Wiechowicach – 14 870,38 zł
- 8) Modernizacja toalet w świetlicy wiejskiej w Gródczanach – 25 760,53 zł
- 9) Zakup klimatyzatorów w świetlicy wiejskiej w Uciechowicach – 14 000,00 zł
- 10) Remont nawierzchni drogi w miejscowości Lewice – 97 945,21 zł
- 11) Modernizacja ogrodzenia – Park Branice- 45 562,84 zł

IV. Dane o dochodach uzyskanych z tytułu wykonywania praw własności i innych praw majątkowych oraz wykonywania posiadania.

Dochody Gminy Branice z tytułu prawa własności:

- 1) wpływy z opłat za wieczyste użytkowania gruntów – 3 246,27 zł
- 2) wpływy z dzierżaw gruntów – 52 203,55 zł
- 3) czynsz za najem lokali mieszkalnych, garaży, komórek i lokali użytkowych – 353 487,71 zł
- 4) dochody ze sprzedaży nieruchomości gminnych – 197 800,00 zł
- 5) dochody z wynajmu świetlic wiejskich – 33 481,91 zł

Sprawy obywatelskie

Do urzędu wpłynęło w 2022 r. 39 wniosków o udostępnienie informacji publicznej na które udzielono odpowiedzi. Wpłynęły 3 petycje.

W 2022 r. we wszystkich miejscowościach na terenie gminy Branice odbyły się zebrania wiejskie dotyczące funduszu sołeckiego. Wszystkie miejscowości złożyły do końca września 2022 r. wnioski o przyznanie środków z funduszu sołeckiego na rok 2023.

Edukacja

W gminie Branice w 2022 r. funkcjonowały 2 szkoły podstawowe.

Wydatki gminy na oświatę z podziałem na poszczególne szkoły wyniosły:

- 1) Szkoła Podstawowa w Branicach – 4.564.453,23 zł.
- 2) Szkoła Podstawowa we Włodzieninie – 2.548.421,81 zł.

Na dzień 30 września 2022 r. liczba uczniów szkół podstawowych wynosiła 399. Poniżej tabela przedstawiająca ilość zatrudnionych nauczycieli we wszystkich placówkach oświatowych na terenie gminy Branice (stan na 30 września 2022r):

Placówki oświatowe	SP Branice	SP Włodzienin	Przedszkole Branice	Przedszkole Włodzienin	Łącznie
Zatrudnienie w pełnym wymiarze (liczba osób)	27	14	5	5	51
Zatrudnienie w niepełnym wymiarze (liczba osób)	2	3	2	2	9
Razem liczba osób zatrudnionych	29	17	7	7	60

W 2022 r. funkcjonowały dwa przedszkola gminne: Publiczne Przedszkole w Branicach z Oddziałami zamiejscowymi w Bliszczycach i Wysokiej i Publiczne Przedszkole we Włodzieninie z oddziałem zamiejscowym w Dzbańcach-Osiedlu oraz Katolickie Przedszkole Sióstr Maryi Niepokalanej im. Jana Pawła II w Branicach, do których uczęszczało (na dzień 30 września 2022 r.) w sumie 212 dzieci.

W gminie funkcjonował Gminny Żłobek w Branicach oraz Katolicki Żłobek Sióstr Maryi Niepokalanej im. Jana Pawła II w Branicach, do których na dzień 30 września 2022 r. uczęszczało 40 dzieci.

W 2022 roku na prowadzenie przedszkoli i żłobka gmina wydatkowała:

- 1) Publiczne Przedszkole w Branicach z Oddziałami zamiejscowymi w Wysokiej i Bliszczycach – 1.251.458,70 zł.;
- 2) Publiczne Przedszkole we Włodzieninie z oddziałem zamiejscowym w Dzbańcach-Osiedlu – 821.138,10 zł.;
- 3) Żłobek Gminny w Branicach – 157.995,87 zł.

W ramach pomocy materialnej dla uczniów wypłacone zostały 30 (18 w 1-szym półroczu, 12 w 2-gim półroczu) stypendia o charakterze socjalnym w wysokości 17.359,85 zł.. Nie wypłacano zasiłków szkolnych.

Biblioteka

Gminna Biblioteka Publiczna w Branicach jest samodzielną jednostką organizacyjną gminy wpisaną do Rejestru Instytucji Kultury.

Biblioteka działa na mocy ustawy o bibliotekach z dnia 27 czerwca 1997 roku, ustawy z dnia 25 października 1995 roku o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej oraz statutu nadanego przez organizatora.

Działalność Biblioteki skupia się przede wszystkim na podstawowych działaniach z zakresu gromadzenia, opracowywania, selekcji, przechowywania oraz udostępniania zbiorów. Podejmowane są również działania na rzecz aktywizacji dzieci i młodzieży. Kolejny rok Biblioteka bierze udział w programie Instytutu Książki „Mała książka-Wielki człowiek”. Program ten w swoim założeniu ma na celu zachęcić dzieci w wieku przedszkolnym do wizyt w bibliotece, nauce samodzielnego podejmowania decyzji w wyborze książek oraz nauce ogólnych zasad obowiązujących w placówce.

W ramach zajęć bibliotecznych oraz Tygodnia Bibliotek GBP odwiedziło 35 uczniów ze Szkoły Podstawowej w Branicach. We współpracy z nauczycielem bibliotekarzem zostały przeprowadzone zajęcia aktywizujące, pozwalające uczniom poznać specyfikę oraz stan księgozbioru biblioteki. Uczniowie, pod kierunkiem nauczyciela wykonywali wcześniej wylosowane zadania.

Na zaproszenie dyrekcji Publicznego Przedszkola we Włodzieninie zostały przeprowadzone w budynku placówki zajęcia biblioteczne, mające na celu zachęceniu dzieci do czytania oraz do zapisania się do biblioteki. Przedszkolakom zastały przedstawione książki znajdujące się w Bibliotece oraz zasady korzystania z księgozbioru. Z zajęć skorzystało 45 osób.

Z zasadami panującymi w Bibliotece zapoznały się również dzieci uczęszczające do Katolickiego Przedszkola w Branicach. Zostały przeprowadzone zajęcia biblioteczne w ramach Tygodnia Bibliotek, na temat biblioteki oraz książki. Zostały omówione różne rodzaje książek oraz ich użyteczność w różnych dziedzinach życia. W zajęciach wzięło udział 38 osób z różnych grup przedszkolnych.

Biblioteka posiada konto na portalu Facebook, gdzie zamieszczane są informacje dotyczące Biblioteki.

W 2022 roku został zakupiony na potrzeby Biblioteki program biblioteczny „MATE-USZ” wraz z programem do opracowania zbiorów „KASIA”. Jednocześnie została wypowiedziana umowa na użytkowanie systemu bibliotecznego „SOWA”.

ZBIORY:

Księgozbiór GBP jest na bieżąco wzbogacany i aktualizowany przez systematyczny zakup ze środków budżetowych, darów oraz dotacji Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

W 2022 roku zostało zakupionych 682 woluminy (w tym 113 wol z dotacji MKiDN oraz 569 ze środków własnych) na kwotę 18.370,84 zł (w tym 15.370,84 zł środki własne oraz 3.000,00 zł. z dotacji MKiDN).

W wyniku selekcji zlikwidowano 770 wol o wartości 4.627.80 zł. Były to zbiory zdeaktualizowane, zdublowane i w złym stanie.

Ogólny stan księgozbioru na dzień 31.12.2022 r. wynosił 13904 wol. Największą liczbę zbiorów stanowi literatura beletrystyczna, następnie książki dla dzieci i młodzieży oraz księgozbiór popularno-naukowy z różnych dziedzin wiedzy.

CZYTELNICY:

W 2022 r. zarejestrowano 194 osoby. W porównaniu do roku poprzedniego liczba czytelników zwiększyła się o 24 czytelników. Jest to znaczny wzrost i notowana jest tendencja wzrostowa.

Najliczniejszą grupę czytelników stanowią osoby dorosłe w przedziale 45-60 lat oraz czytelnicy powyżej sześćdziesiątego roku życia. Rejestruje się również większą liczbę dzieci w wieku przedszkolnym. Najmniejszą grupę czytelników nadal stanowi młodzież w wieku 16-19 lat oraz osoby w wieku 20-24 lat. Zarejestrowana jest również czytelniczka mająca problemy ze zdrowiem, do której książki są dowożone do domu, dzięki uprzejmości pani sołtys z miejscowości, w której mieszka.

WYPOŻYCZENIA KSIĘGOZBIORU:

W 2022 roku czytelnicy wypożyczyli łącznie 3834 woluminów a liczba odwiedzin wynosiła 995 osób. Duża część czytelników, zwłaszcza w wieku powyżej sześćdziesiątego roku życia wypożycza większość ilość w czasie jednej wizyty, ze względu na stan zdrowia oraz ograniczoną możliwość dojazdu do Biblioteki. Wywiązując się z umowy zawartej z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego Biblioteka była również otwarta w jedną sobotę miesiącu w wymiarze 4 godzin. Łączna ilość wynosiła 13 sobót.

Przedsiębiorcy

W 2022 r. wpisało się do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej ok. 10 osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą z terenu gminy Branice, zawiesiło działalność ok. 13 osób, wykreśliło działalność ok. 10 osób, wznowiło działalność ok. 4 osoby.

Stan wpisów w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej na koniec 2022 r. to ok. 163 przedsiębiorców.

Ochrona środowiska

W 2022 roku na terenie gminy Branice nie istniało legalnie działające wysypisko odpadów komunalnych.

JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

Gmina Branice pod względem czystości powietrza należy do III klasy (najwyższa klasa czystości) we wszystkich ocenianych parametrach. Niewielkie zanieczyszczenia (poniżej dopuszczalnych) pochodzą z pieców grzewczych opalanych węglem.

Do źródeł niskiej emisji należy zaliczyć przede wszystkim indywidualne posesje, w których występuje opalanie węglowe, punkty usługowe i handlowe. Ze względu na dużą ilość tego typu źródeł emisji nie jest możliwe monitorowanie każdego z nich, a tym samym określenie dokładnej ilości dostających się z nich do atmosfery zanieczyszczeń. Rzeczywista emisja zanieczyszczeń z jednego źródła może się różnić w zależności od: spalania węgla o różnej kaloryczności, opalania mieszkań drewnem, spalanie w domowych piecach części odpadów.

Poza emisją zanieczyszczeń typowych przy spalaniu tradycyjnych paliw, duży problem stanowi spalanie w paleniskach domowych materiałów takich jak opakowania z powłoką aluminiową, butelki PET, powodujących emisję substancji specyficznych do powietrza.

W 2021 r. Gmina dokonała zakupu systemu pomiarowego jakości powietrza.

SYSTEM GOSPODAROWANIA ODPADAMI W ROKU 2022

W Gminie Branice właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości porządku na terenie nieruchomości poprzez m.in. gromadzenie nieczystości ciekłych

w zbiornikach bezodpływowych, oddzielne i gromadzenie ścieków bytowych; prowadzenie selektywnego zbierania odpadów w podziale na co najmniej następujące frakcje: odpady nie-segregowane (zmieszane), popioły z palenisk, leków i chemikaliów, zużytych baterii i akumulatorów, sprzętu elektrycznego i elektronicznego, odpadów wielkogabarytowych, odpadów budowlanych i remontowych, zużytych opon, odpadów zielonych, papieru i tektury, szkła, tworzyw sztucznych, opakowań wielomateriałowych, metali, odpadów ulegających biodegradacji i przekazywania odpadów podmiotowi uprawnionemu do odbioru, w terminach wyznaczonych. Mieszkańcy zobowiązani są także do umieszczania w odrębnym worku lub pojemniku odpadów nadających się do odzysku; poddawania procesowi kompostowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji z przeznaczeniem do własnego wykorzystania, a w przypadku braku takiej możliwości gromadzenia odpadów biodegradowalnych w pojemniku lub worku przeznaczonym do składowania takich odpadów oraz oddawanie ich podmiotowi odbierającemu odpady.

Gmina Branice zapewnia utrzymanie czystości i porządku na swoim terenie przez wyposażenie nieruchomości zamieszkałych w pojemniki i worki do zbierania odpadów. Właściciel nieruchomości zapewnia utrzymanie czystości i porządku na terenie nieruchomości poprzez utrzymywanie pojemników służących do zbierania odpadów w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym. Właściciel nieruchomości zapewnia również utrzymanie czystości i porządku na jej terenie przez dostosowanie wielkości zbiornika bezodpływowego do ilości osób stale lub czasowo przebywających na jej terenie, w taki sposób by opróżnianie było konieczne nie częściej niż raz w tygodniu bez dopuszczenia do przepełnienia; podobnie przepustowość przydomowej oczyszczalni ścieków.

W Gminie Branice w roku 2022 odbiorem odpadów zajmowała się następujące przedsiębiorstwo: Naprzód, Sp. z o.o., ul. Raciborska 144B, 44-280 Rydułtowy.

Z terenu Gminy Branice w roku 2022 r. odebrano odpady o kodach:

Rodzaje zebranych odpadów

Kod odebranych odpadów	Rodzaj odebranych odpadów	Ilość odpadów w Mg
20 03 01	Nieselegrowane odpady komunalne	1528,586

15 01 07	Opakowania ze szkła	83,08
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	35,84
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	146,02
20 01 99	Inne frakcje zbierane w sposób selektywny	432,28
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	3,32
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,01
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	170,96
20 01 01	Papier i tektura	0,67
20 01 03	Szkło	0,63
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	14,80
20 01 39	Tworzywa sztuczne	0,87

Rodzaje zebranych odpadów z PSZOK w Wysokiej

Kod odebranych odpadów	Rodzaj odebranych odpadów	Ilość odpadów w Mg
20 01 10	Odzież	2,30
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	3,72
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	1,00
15 01 07	Opakowania ze szkła	0,30
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	32,40
16 01 03	Zużyte opony	7,98
17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	0,20
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	5,00

AZBEST

Zgodnie z umową dotacji nr 207/2022/G-05/OZ-ZOA/D z dnia 09.08.2022 zawartą z WFOŚiGW w Opolu Gmina Branice uzyskała środki w wysokości 30 435,32 zł na

dofinansowanie zadania pn: **"Unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Branice w roku 2022"**.

Celem dotacji jest udzielenie beneficjentom końcowym dotacji na przedsięwzięcia zgodne z gminnym programem usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest w zakresie demontażu, zbierania, transportu oraz unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest.

Kwota dofinansowania przedsięwzięcia wynosi:

- 1) 50% kosztów kwalifikowanych ze środków udostępnionych przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie – 15 217,66 zł
- 2) 50% kosztów kwalifikowanych dotacja ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu – 15 217,66 zł
- 3) koszty Gminy to wysokość podatku VAT - 2 434,83 zł.

Całkowita wartość zadania wynosi: 32 870,15 zł.

Dzięki dofinansowaniu osiągnięto efekt rzeczowy i ekologiczny w postaci unieszkodliwienia wyrobów zawierających azbest.

DOTACJE DO WYMIANY KOTŁÓW

W 2022 roku dotację z budżetu Gminy do wymiany kotła c.o. otrzymało 28 właścicieli nieruchomości. W sumie z budżetu gminy wypłacono 79 180,00 zł dotacji.

Wójt Gminy Branice

Sebastian Baca